

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 97/2012
21.11.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Bate Cvetkovića, predsednika veća, Nevenke Važić, Ljubice Knežević-Tomašev, Veska Krstajića i Gorana Čavline, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Draganom Vuksanović, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okr. M.T. i dr., zbog krivičnog dela neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 1. u vezi člana 33. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 713/12 od 22.10.2012. godine, podignutom protiv pravnosnažne presude Apelacionog suda u Kragujevcu KŽ1 810/12 od 20.03.2012. godine, u sednici veća održanoj 21.11.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 713/12 od 22.10.2012. godine podignut protiv pravnosnažne presude Apelacionog suda u Kragujevcu KŽ1 810/12 od 20.03.2012. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Višeg suda u Kruševcu K.35/11 od 16.01.2012. godine oglašeni su krivim zbog krivičnog dela neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 1. u vezi člana 33. KZ i osuđeni i to okr. M.T. na kaznu zatvora u trajanju od osam meseci, a okr. D.T. na kaznu zatvora u trajanju od šest meseci.

Odlučujući o žalbama Višeg javnog tužioca u Kruševcu i branilaca okrivljenih, Apelacioni sud u Kragujevcu je presudom KŽ1 810/12 od 20.03.2012. godine, uvažavajući žalbe branilaca i po službenoj dužnosti, preinačio prvostepenu presudu i okrivljene M.T. i D.T., na osnovu člana 355. tačka 1. ZKP, oslobodio od optužbe za krivično delo neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 1. u vezi člana 33. KZ, dok je žalbu Višeg javnog tužioca u Kruševcu odbio kao neosnovanu.

Protiv presude Apelacionog suda u Kragujevcu KŽ1 810/12 od 20.03.2012. godine, Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz 713/12 od 22.10.2012. godine, zbog povrede krivičnog zakona iz člana 369. tačka 1. ZKP u vezi člana 246. stav 1. KZ, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud zahtev uvaži i utvrdi da je drugostepenom presudom povređen zakon u korist okrivljenih.

Vrhovni kasacioni sud je, pošto je postupljeno u smislu člana 422. st. 2. i 3. ZKP, održao sednicu veća, u odsustvu uredno obavještenih zamenika Republičkog javnog tužioca, okrivljenih M.T. i D.T. i branilaca, adv. M.K. i adv. B.L., na kojoj je razmotrio spise predmeta sa presudom protiv koje je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je, po oceni navoda u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je neosnovan.

Drugostepeni sud je okrivljene oslobodio od optužbe da su izvršili krivično delo neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 1. u vezi člana 33. KZ, nalazeći da opis

delatnosti okrivljenih dat u prvostepenoj presudi ne sadrži sva bitna obeležja krivičnog dela koje je okrivljenima stavljeno na teret niti nekog drugog krivičnog dela. Prema stavu drugostepenog suda, okrivljeni M.T. je po zanimanju diplomirani farmaceut i vlasnik apoteke T. koja je uredno registrovana za promet i prodaju pored ostalih i lekova koji sadrže opojnu drogu. Kako krivično delo iz člana 246. stav 1. KZ vrši onaj ko neovlašćeno stavi u promet preparat proglašen za opojnu drogu, to u radnjama okr. M.T. nema elemenata tog krivičnog dela jer je okrivljeni trodon legalno nabavio, ali samo nije ispoštovao zakonsku proceduru kada je lek stavio u promet, što, po stavu Apelacionog suda, može biti samo prekršaj, a ne i krivično delo. Kada je reč o okr. D.T., prema stavu drugostepenog suda u njenim radnjama se eventualno mogu steći obeležja nekog drugog krivičnog dela, jer je za promet lekova u apoteci odgovoran kvalifikovani farmaceut, a okrivljena je po zanimanju hemijski tehničar, dakle, nema svojstvo službenog ili odgovornog lica pa time i ne može biti izvršilac krivičnog dela iz člana 246. stav 1. KZ zbog toga što je kao prodavac u apoteci prodala kutiju od 20 kapsula trozona, bez obaveznog lekarskog recepta, bez evidentiranja na kasi i po ceni višoj od propisane.

Prema stavu javnog tužioca iznetom u podnetom zahtevu za zaštitu zakonitosti, ovakav zaključak drugostepenog suda je pogrešan, jer upravo način na koji je u konkretnom slučaju lek stavljen u promet predstavlja neovlašćeno stavljanje u promet, čime su ostvarena obeležja krivičnog dela iz člana 246. stav 1. KZ. U tom smislu tužilac se poziva na odredbu člana 7. Zakona o proizvodnji i prometu opojnih droga, zatim odredbu člana 86. Zakona o zdravstvenoj zaštiti kao i na odredbu člana 46. stav 3. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima.

Stoji činjenica da je odredbom člana 7. stav 3. Zakona o proizvodnji i prometu opojnih droga, između ostalog, propisano da promet na malo lekova koji sadrže opojne droge mogu, pod propisanim uslovima, vršiti i preduzetnici koji su registrovani za promet lekova, kao i da je odredbom člana 86. stav 1. tačka 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano da je farmaceutu zabranjeno da izda ili proda lek bez recepta, a čiji je režim izdavanja na recept i, najzad, da je odredbom člana 46. stav 3. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima propisano da se lekovi koji sadrže opojne droge ili psihotropne supstance izdaju u skladu sa specifičnim režimom izdavanja određenim u dozvoli za njihovo stavljanje u promet.

Međutim, kod tumačenja člana 46. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima, koji je važio u vreme preduzimanja predmetnih radnji, pored stava 3. člana 46. na koji se javni tužilac poziva u zahtevu i koji reguliše način izdavanja leka koji sadrži opojnu drogu, treba imati u vidu i stav 5. istog člana, kojim je generalno propisan određeni vid zabrane, odnosno da se lekovi ne mogu izdavati, odnosno, prodavati protivno uslovima i režimu izdavanja lekova utvrđenih u dozvoli za njihovo stavljanje u promet. Odredba člana 46. stav 5. navedenog zakona, dakle, generalno uvodi određeni vid zabrane u pogledu načina stavljanja u promet lekova navedenih u stavovima 1, 2, 3. i 4. člana 46, zbog čega se ni odredba člana 46. stav 3. ovog zakona, ne može posmatrati izolovano.

S obzirom na to da je odredbom člana 146. navedenog zakona, koja reguliše prekršajnu odgovornost, u stavu 1. tačka 3, između ostalog, propisano da prekršaj postoji ako se vrši promet leka i medicinskog sredstva protivno odredbi člana 46. stav 5. istog zakona, a da je odredbom člana 149. stav 1. istog zakona predviđena prekršajna odgovornost ako ovaj prekršaj učini preduzetnik (vlasnik apoteke), to, po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda, proizilazi zaključak da radnja okrivljenog u čijoj je apoteci lek izdat suprotno napred navedenim odredbama ima obeležja prekršaja, kako je to pravilno zaključio drugostepeni sud i to prekršaja iz člana 149. stav 1. u vezi člana 146. stav 1. tačka 3. u vezi člana 46. stav 5. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima.

Pored navedenog, treba imati u vidu i to da je 07.05.2010. godine donet novi Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima („Službeni glasnik RS“ broj 30 od 07.05.2010. godine) koji je važio u vreme donošenja prvostepene i drugostepene presude i koji u članu 51. daje klasifikaciju lekova odnosno određuje režim izdavanja lekova i to kao lekove koji se izdaju uz lekarski recept (stav 1. tačka 1.) i lekove koji se izdaju bez lekarskog recepta (stav 1. tačka 2.).

Član 52. ovog zakona određuje lekove koji se izdaju isključivo uz lekarski recept, dok član 53. istog zakona uvodi podkategorije ovih lekova i u stavu 2. tačka 1. govori o lekovima koji sadrže supstance koje spadaju u opojne droge ili psihotropne supstance.

Odredba člana 55. stav 1. istog zakona propisuje izričitu zabranu izdavanja odnosno prodaje lekova suprotno izvršenoj klasifikaciji lekova u skladu sa članom 51. - 54. istog zakona, odnosno suprotno režimu izdavanja lekova utvrđenom u dozvoli za lek.

Odredbom člana 220. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima („Službeni glasnik RS“ broj 30 od 07.05.2010. godine) koja reguliše prekršajnu odgovornost, u stavu 1. tačka 1. kao prekršajna radnja predviđeno je izdavanje odnosno prodaja lekova u suprotnosti sa režimom izdavanja leka utvrđenog u dozvoli za lek, kako je to načelno propisano navedenom odredbom člana 55. istog zakona, dok su u članu 221. stav 1. istog zakona kao prekršaj propisane i navedene radnje iz člana 220., ako je iste učinio preduzetnik, pa bi se, samim tim, u konkretnom slučaju i radilo o prekršaju iz člana 221. stav 1. u vezi člana 220. stav 1. tačka 1. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima („Službeni glasnik RS“ broj 30 od 07.05.2010. godine).

Imajući u vidu sve navedeno i činjenični opis radnje okrivljenih opisan u izreci drugostepene presude, Vrhovni kasacioni sud nalazi da je drugostepeni sud u ovom konkretnom slučaju pravilno našao da su okrivljeni preduzetim radnjama učinili prekršaj (dakle i po zakonu važećem u vreme preduzimanja radnji i po kasnije donetom zakonu u vreme presuđenja), a ne krivično delo, te da je pravilno primenio krivični zakon kada je okrivljene M.T. i D.T., na osnovu člana 355. tačka 1. ZKP oslobodio od optužbe da su kao saizvršiocu izvršili krivično delo neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 1. u vezi člana 33. KZ. Stoga Vrhovni kasacioni sud navode zahteva za zaštitu zakonitosti o učinjenoj povredi krivičnog zakona iz člana 369. tačka 1. ZKP u vezi člana 246. stav 1. KZ, ocenjuje neosnovanim.

Iz iznetih razloga, na osnovu člana 424. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar - savetnik

Predsednik veća

Dragana Vuksanović,s.r.

sudija

Bata Cvetković,s.r.